

Šakių rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimas

TPDRIS Nr.: S-RJ-84-24-1383

Konkretizuoti sprendiniai

Šakių rajono savivaldybės administracija

Planavimo organizatorius:

Šakių rajono savivaldybės administracija

Rengėjas:

Nomine Consult, UAB

Projekto Nr. EN24110

Nomine Consult UAB
J. Tumo - Vaižganto 8 - 1
01108 Vilnius
info.lt@nomineconsult.com

Nomine Consult OÜ
Akadeemia tee 21/3
12618 Tallinn
info.ee@nomineconsult.com

Teritorijų planavimo dokumentą parengusių specialistų sąrašas:

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė
1.	PV	Gintvilė Žvirblytė (atestato Nr. TVP 0024)
2.	PV	Eglė Biekšienė
3.	Inž.	Saulius Naudžiūnas

Turinys

Santrumpos	4
Bendrieji duomenys apie Planą.....	5
1. Šakių rajono savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiai tikslai, uždaviniai ir siektini rodikliai.....	6
2. Šakių rajono suskirstymas šilumos vartotojų teritorijomis	9
3. Aprūpinimo šiluma būdų ir (arba) naudotinių kuro bei energijos rūšių šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose reglamentas.....	10
4. Šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros plėtros ir modernizavimo sprendiniai....	13
5. Plano sprendinių įgyvendinimas.....	15
6. Bendrieji reikalavimai planuojant, projektuojant ir statant šilumos gamybos ir tiekimo inžinerinės infrastruktūros statinius.....	17
7. Grafinė dalis.....	23

Santrumpos

Santrumpa	Paiškinimas
APVA	Aplinkos projektų valdymo agentūra
CŠT	Centralizuotas šilumos tiekimas
ES	Europos Sąjunga
ILTE	Nacionalinis plėtros bankas
NO ₂	Azoto dioksidas
KD _{2,5}	Smulkios kietosios dalelės
LR	Lietuvos Respublika
Planas	Šakių rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimas
PSO	Pasaulio sveikatos organizacija
SLD	Statybą leidžiantys dokumentai
SPAV	Strateginis poveikio aplinkai vertinimas
Šilumos reglamentas	Aprūpinimo šiluma būdų ir (arba) naudotinių kuro bei energijos rūšių šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose reglamentas
TPDRIS	Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinė sistema

Bendrieji duomenys apie Planą

Plano pavadinimas: Šakių rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimas.

Planavimo organizatorius: Šakių rajono savivaldybės administracijos direktorius, Bažnyčios g. 4, LT-71115 Šakiai, tel. +370 345 60750, el. paštas: savivaldybe@sakiai.lt, www.sakiai.lt.

Rengimo pagrindas: Šakių rajono savivaldybės Tarybos 2024 m. gruodžio 20 d. sprendimas Nr. T-421 „Dėl pritarimo pradėti rengti Šakių rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimą ir planavimo tikslų nustatymo“.

Planuojama teritorija: Šakių rajono savivaldybės teritorija.

Teritorijų planavimo rūšis ir lygmuo: savivaldybės.

Planavimo tikslai:

1. Įgyvendinant Nacionaliniame pažangos plane nustatytus sprendinius ir priemones, suformuoti ilgalaikes savivaldybės šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti tvarų, saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.
2. Suderinti valstybės, savivaldybės, energetikos įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus aprūpinant vartotojus šiluma ir energijos ištekliais šilumos gamybai.
3. Reglamentuoti aprūpinimo šiluma būdus ir (arba) naudotinas kuro bei energijos rūšis šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose.
4. Numatyti preliminarias investicijų apimtis, finansavimo poreikį ir finansavimo šaltinius į šilumos ūkio plėtrą ir modernizavimą.

Plano rengimo etapas: parengiamasis, rengimo etapas, baigiamasis etapas.

Visuomenės informavimo tvarka: viešinio procedūros atliekamos Visuomenės informavimo nuostatose nustatyta bendrąja teritorijų planavimo dokumentų viešinio procedūrų tvarka.

Specialiojo plano koncepcija: rengiama koncepcija.

Informacija apie SPAV: teisės aktų nustatyta tvarka atlikta SPAV atranka, pagal atrankos išvadas priimtas sprendimas SPAV nerengti.

Planavimo dokumento Nr. TPDRIS sistemoje: S-RJ-84-24-1383.

1. Šakių rajono savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiai tikslai, uždaviniai ir siektini rodikliai

Sprendiniais nustatomi Šakių rajono savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiai tikslai, uždaviniai, priemonės ir siektini rodikliai atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. 1064 patvirtintos 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Energetikos plėtros programos nuostatas. Plano sprendiniai atliepia Programos 6.3 ir 6.5 uždavinius, nukreiptus į atsinaujinančių energijos išteklių dalies didinimą šilumos gamyboje, energijos vartojimo efektyvumo didinimą tiek centralizuoto šilumos tiekimo, tiek decentralizuotose šildymo sistemose, šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų mažinimą bei energijos nepritekliaus rizikos mažinimą gyventojams. Taip pat Plane suplanuotos CŠT sistemų modernizavimo, tinklų atnaujinimo, šilumos gamybos įrenginių efektyvumo didinimo ir AEI integracijos priemonės atitinka Programoje numatytas pažangos priemones: 03-001-06-03-04, 03-001-06-03-05 ir 03-001-06-05-01.

Vadovaujantis Šilumos ūkio įstatymo 8 straipsnio 1 punktu, Plano sprendiniais siekiama, kad 2030 metais Šakių rajono savivaldybės teritorijoje tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir atliekinės šilumos, dalis šilumos energijos balanse sudarytų ne mažiau kaip 90 procentų.

Šakių rajono savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiai tikslai:

1. Užtikrinti tvarų, saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai
2. Mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro
3. Mažinti aplinkos oro taršą
4. Mažinti poveikį klimato kaitai

Šakių rajono savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikių tikslų įgyvendinimui šiame Plane numatyti uždaviniai, priemonės ir rodikliai pateikiami toliau.

1. Uždavinys: Didinti atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) dalį centralizuotame šilumos tiekime

Priemonės:

- 1.1. Palapsniui modernizuoti CŠT katilines, diegiant didelio efektyvumo įrenginius, naudojančius AEI.
- 1.2. Skatinti atliekinės šilumos ir/ar saulės energijos integravimą į CŠT sistemas.

Rodikliai:

– AEI dalis kuro balanse CŠT sistemose, % (nuo 95 % 2024 m. iki 98 % 2030 m. ir 100 proc. 2050 m.)

Šakių rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimas. Sprendiniai

---

– Efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemų, atitinkančių LR Šilumos ūkio įstatymu nustatytus efektyvaus CŠT sistemos reikalavimus, skaičius (išlaikomos 2 vnt.)

2. Uždavinys: Didinti AEI dalį namų ūkių šildymui

Priemonės:

2.1. Aprūpinimo šiluma reglamentu skatinti individualių namų bei daugiabučių prijungimą prie efektyvių ir AEI naudojančių CŠT.

2.2. Skatinti savivaldybės valdomų pastatų jungimą prie CŠT.

2.3. Nustatyti aprūpinimo šiluma reglamentą, ribojantį iškastinio kuro naudojimą šildymui CŠT zonose.

2.4. Skatinti AEI technologijų diegimą (šilumos siurbliai, saulės kolektoriai) ten, kur prijungimas prie CŠT negalimas.

Rodikliai:

– AEI dalis namų ūkių sunaudojamos šilumos balanse, % (2030 m.: ≥80 %; 2040 m.: 100 %)

– Naujai prijungtų prie CŠT pastatų plotas, m²

3. Uždavinys: Didinti energijos vartojimo efektyvumą

Priemonės:

3.1. Atnaujinti senus CŠT tinklus, mažinant šilumos nuostolius.

3.2. Diegti modernius šilumos punktus ir šilumos vartojimo reguliavimo priemones.

3.3. Įdiegti išmaniają šilumos apskaitą.

3.4. Skatinti pastatų renovaciją bei energinio efektyvumo priemonių diegimą.

Rodikliai:

– Atnaujintų CŠT tinklų ilgis, m

– Vidutiniai šilumos nuostoliai CŠT tinkluose, %

– Pastatų, kuriuose įdiegti reguliavimo įrenginiai, dalis, %

4. Uždavinys: Didinti CŠT vartotojų skaičių ir sistemų apkrovą

Priemonės:

4.1. Praplėsti CŠT ir konkurencines zonas, įtraukiant tankiai užstatytas teritorijas.

4.2. Riboti atsijungimą nuo CŠT.

Šakių rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimas. Sprendiniai

---

4.3. Privalomai vertinti modernizuojamų savivaldybės pastatų prijungimo prie CŠT galimybes.

4.4. Skatinti daugiabučių ir viešųjų pastatų jungimą prie CŠT sistemų.

Rodikliai:

- Prijungtų vartotojų skaičius per metus, vnt.
- Vidutinis šilumos poreikio tankis tinkluose, MWh/m/metus
- CŠT zonose prijungtų pastatų dalis, %

2. Šakių rajono suskirstymas šilumos vartotojų teritorijomis

Šilumos vartotojų teritorijos (zonos) apibrėžiamos Šakių ir Gelgaudiškio miestų teritorijose su esamomis centralizuoto šilumos tiekimo sistemomis. Likusi Šakių rajono savivaldybės teritorijos dalis sudaro vieną šilumos vartotojų teritoriją – necentralizuotą zoną.

Nustatytos šilumos vartotojų teritorijų ribos Šakių ir Gelgaudiškio miestų teritorijose pažymėtos grafinėje Plano dalyje (brėžiniuose).

Šilumos vartotojų teritorijoms taikomas aprūpinimo šiluma būdų ir (arba) naudotinų kuro bei energijos rūšių šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose reglamentas (toliau – Šilumos reglamentas) pateikiamas šio aiškinamojo rašto 3 skyriuje ir grafinėje Plano dalyje (brėžiniuose).

3. Aprūpinimo šiluma būdų ir (arba) naudotinių kuro bei energijos rūšių šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose reglamentas

Vadovaujantis Šilumos ūkio įstatymo 8 straipsniu ir Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklių 10.3 papunkčiu ir planavimo tikslais, Planu nustatomas aprūpinimo šiluma būdų ir naudotinių kuro bei energijos rūšių šilumos gamybai reglamentas (toliau – šilumos reglamentas), taikomas šilumos vartotojų teritorijoms. Šilumos reglamente nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, siekiant tenkinti šilumos vartotojų poreikius pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Šakių rajono savivaldybės teritorijoje nustatytas dviejų tipų šilumos reglamentas:

1. **CŠT zona** (centralizuotai šiluma aprūpinamų šilumos vartotojų teritorijos);
2. **Necentralizuota zona** (šilumos vartotojų teritorijos, kuriose šiluma gaminama vietiniuose įrenginiuose).

Rengiant šilumos reglamentą, buvo įvertintos nuo 2024 m. spalio 1 d. įsigaliojusios Aplinkos oro apsaugos įstatymo nuostatos, įskaitant 10 straipsnio 8 dalyje numatytą galimybę savivaldybės teritorijoje apriboti ar uždrausti tam tikrų rūšių kuro naudojimą, bei 13 straipsnio 6 dalyje nustatytą draudimą deginti kietąjį iškastinį kurą. Remiantis Šakių rajono teritorijoje atliekama oro kokybės stebėseną, oro užterštumas $KD_{2,5}$ ir NO_2 neviršija PSO rekomenduojamų vienu metų vidurkių, todėl šiuo metu teisinio pagrindo taikyti kuro naudojimo apribojimų nėra.

Aprūpinimo šiluma būdo bei naudojamo kuro šilumos gamybai reglamentas Šakių rajono savivaldybės teritorijoje

	1. CŠT zona (centralizuotai šiluma aprūpinamų šilumos vartotojų teritorijos)
	<p>1.1. Išduodant statybą leidžiančius dokumentus CŠT zonoje, numatomas aprūpinimas šiluma ir (arba) vėsoma iš centralizuoto šilumos tiekimo sistemos, išskyrus 1.2. ir 1.3. Šilumos reglamento punktuose numatytus atvejus.</p> <p>1.2. Šilumos tiekėjas neprivalo prijungti statinio prie CŠT tinklų, jei pastato prijungimui būtina CŠT infrastruktūros plėtra ar rekonstrukcija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yra techniškai neįmanoma arba ekonomiškai nepagrįsta; • negalima ar ribojama dėl nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, aplinkosauginių ar žemės naudojimo apribojimų. <p>Tokiais atvejais šilumos tiekėjas pateikia motyvuotą raštišką atsisakymą prijungti statinį prie CŠT tinklų. Gavus tokį atsisakymą, pastate gali būti įrengiami vietiniai šilumos ir (arba) vėsamos gamybos įrenginiai, pirmenybę teikiant atsinaujinančius energijos išteklius naudojančiams įrenginiams, kuriuose šiluma ir (arba) vėsoma gaminama nedeginant kuro.</p>

<p>1.3. Išduodant statybą leidžiančius dokumentus pavieniams vienbučiams ar dvibučiams gyvenamiesiems namams, statytojas gali pasirinkti prisijungti prie CŠT sistemos ar įrengti vietinius šilumos ir (arba) vėsumos gamybos įrenginius, teikiant pirmenybę atsinaujinančius energijos išteklius naudojančiams įrenginiams, kuriuose nėra deginamas kuras.</p> <p>1.4. Esamų CŠT vartotojų atsijungimas nuo CŠT laikomas neatitinkančiu specialiojo plano sprendinių.</p>	
Likusi savivaldybės teritorija	2. Necentralizuota zona (šilumos vartotojų teritorijos, kuriose šiluma gaminama vietiniuose įrenginiuose)
<p>2.1. Šioje zonoje šiluma gaminama vietinėse katilinėse ir kituose šilumos gamybos įrenginiuose, taikomi tik bendri Lietuvos Respublikos teisės aktais numatyti apribojimai.</p>	

3. Bendrosios nuostatos ir rekomendacijos

- 3.1. Vadovaujantis LR aplinkos oro apsaugos įstatymo 3 straipsniu, Šilumos reglamentu siekiama užtikrinti, kad didinant gyventojų tankumą teritorijose, kuriose galima užtikrinti centralizuotą šilumos tiekimą, nauji šilumos vartotojai šilumos energija būtų aprūpinami centralizuotai arba šilumos energijos gamybai naudotų netaršias šilumos gamybos technologijas (elektros, saulės ar geoterminę energiją);
- 3.2. Vadovaujantis LR šilumos ūkio įstatymo 8 straipsnio 5 dalies nuostata, šilumos vartotojas gali pasirinkti norimą alternatyvią energijos ar kuro rūšį. Elektros, geoterminės energijos ir kiti ekologiškai švarūs šilumos šaltiniai tinkami naudoti visoje savivaldybės teritorijoje.
- 3.3. Visose šilumos vartotojų teritorijose (zonose), išskyrus necentralizuotą zoną, finansinėmis ir teisinėmis priemonėmis pirmiausia turi būti skatinamas prisijungimas prie CŠT sistemų. Vietinių netaršių šilumos gamybos technologijų, tokių kaip šilumos siurbliai, geoterminiai ir saulės šilumos sprendimai, skatinimas gali būti taikomas tik necentralizuotoje zonoje arba kitose zonose gavus šilumos tiekėjo atsisakymą prijungti prie CŠT sistemos. Šią nuostatą reikalinga įtraukti į savivaldybės rengiamas viešųjų ir daugiabučių pastatų renovacijos programas.
- 3.4. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi ir siekiant įgyvendinti šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytus aplinkos oro apsaugos prioritetus, Šakių rajono savivaldybės taryba, nustačius Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomenduojamo aplinkos oro užterštumo lygio viršijimą, privalo savivaldybės strateginiuose dokumentuose numatyti papildomas aplinkos oro kokybės valdymo priemones, įskaitant

sprendimą apriboti arba uždrausti tam tikrų rūšių kuro naudojimą tose savivaldybės teritorijos dalyse, kuriose pagal aplinkos monitoringo duomenis viršijamos Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomenduojamos $KD_{2,5}$ ar NO_2 metinės koncentracijos.

- 3.5. Esant rizikai viršyti PSO rekomenduojamą užterštumo lygį, gali būti taikomas reikalavimas, kad planuojant vietinius kietąjį kurą deginančius šilumos ir/ar vėsumos gamybos įrenginius, statytojas privalėtų pateikti įvertinimą, pagrindžiantį, jog įrengus numatytą įrenginį (katilinę) nebus viršijamos ribinės ar rekomenduojamos aplinkos oro užterštumo vertės. Šilumos siurbliai, ypač oras-vanduo ir oras-oras tipo, eksploatacijos metu gali skleisti įvairaus dažnio garsą, įskaitant tiek įprastą triukšmą, tiek žemadažnį garsą ir infragarsą. Priklausomai nuo įrenginio galios, veikimo režimo, įrengimo vietos bei pastato konstrukcijos ypatybių, šie garsai gali būti juntami gyvenamosiose ar visuomeninėse patalpose kaip nuolatinis foninis triukšmas, vibracija ar spaudimo pojūtis. Triukšmo lygis patalpų viduje turi atitikti Lietuvos higienos normų HN 33:2026 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeniniuose pastatuose bei jų aplinkoje“ bei HN 30:2018 „Infragarsas ir žemadažnis garsas: ribiniai dydžiai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“ reikalavimus. Todėl, planuojant šilumos siurblių, ypatingai didesnės galios, įrengimą šalia gyvenamosios ar visuomeninės paskirties pastatų, rekomenduojama atlikti akustinį vertinimą ar modeliavimą, įskaitant ir žemų dažnių komponentės analizę, siekiant užtikrinti, kad skleidžiamas garsas neviršytų nustatytų ribinių dydžių.
- 3.6. Abi Šakių rajone veikiančios CŠT sistemos (Šakių m. ir Gelgaudiškio m.) atitinka efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemos reikalavimus, numatytus LR Šilumos ūkio įstatymo 8³ straipsnyje.
- 3.7. Vadovaujantis LR Šilumos ūkio įstatymo 29 straipsnio 4 punktu, daugiabučio namo šildymo ir/ar apsirūpinimo karštu vandeniu būdas keičiamas Statybos įstatymo nustatyta tvarka remontuojant pastatą.

4. Šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros plėtros ir modernizavimo sprendiniai

Vadovaujantis 1 skyriuje įvardytais Šakių rajono savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiais tikslais ir uždaviniais, iki 2030 metų numatoma:

4.1. Modernizuoti pagrindinę Šakių m. centralizuoto šilumos tiekimo katilinę (Gimnazijos g. 22), pakeičiant esamus šilumos gamybos įrenginius optimalios galios biokuru (smulkinta mediena) kūrenamais katilais ir (ar) diegiant kitus atsinaujinančius ir (ar) atliekinės energijos išteklius, tarp jų giluminę geoterminę, saulės energiją naudojančius šilumos gamybos įrenginius, ir įgyvendinti su tuo susijusius techninius sprendinius (įskaitant dūmų valymo ir išmetamųjų teršalų kontrolės priemones), reikalingus užtikrinti katilinės atitiktį nuo 2030 m. taikomiems sugriežtintiems kietųjų dalelių (KD) išmetimų į aplinkos orą reikalavimams.

4.2. Nutraukti Šakių m. V. Kudirkos g. 59 katilinės eksploatavimą, šilumos gamybą perkeltiant į pagrindinę Šakių m. centralizuoto šilumos tiekimo katilinę (Gimnazijos g. 22). Nutraukus Šakių m. V. Kudirkos g. 59 katilinės eksploatavimą, numatyti atlaisvinamos katilinės teritorijos (sklypo ir esamų statinių) sutvarkymą ir konversiją, teritorijos tolesnį naudojimą planuojant pagal galiojančio savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius (funkcinį zonavimą ir žemės naudojimo būdus). Konversijos įgyvendinimo metu užtikrinti statinių demontavimo/nugriovimo, inžinerinių tinklų pertvarkymo ir teritorijos sutvarkymo sprendinius, pagal poreikį įvertinant galimą istorinę taršą.

4.3. Etapais atnaujinti Šakių m. centralizuoto šilumos tiekimo trasas, optimizuojant jų skersmenis pagal planuojamą šilumos poreikį ir naudojant iš anksto izoliuotus vamzdžius, tokiu būdu sumažinant šilumos tiekimo nuostolius.

4.4. Rekonstruoti Gelgaudiškio m. centralizuoto šilumos tiekimo katilinę, parenkant šilumos gamybos įrenginius pagal faktinį ir prognozuojamą šilumos poreikį bei taikant techniškai ir finansiškai optimalų (integruotą) modernizavimo sprendinį. Rekonstrukcijos metu užtikrinti, kad šilumos gamybai ir toliau būtų naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai, šiaudus (atsižvelgiant į ekonominius rodiklius) numatant pakeisti kitu biokuru ir (ar) diegiant kitus atsinaujinančius ir (ar) atliekinės energijos išteklius, tarp jų giluminę geoterminę, saulės energiją naudojančius šilumos gamybos įrenginius. Kartu su šilumos gamybos įrenginių parinkimu suplanuoti ir įgyvendinti dūmų valymo bei išmetamųjų teršalų kontrolės priemones, būtinas užtikrinti nuo 2030 m. taikomų sugriežtintų reikalavimų laikymąsi; dūmų valymo sprendinius vertinti integruotai su katilinės technologine schema, siekiant ekonomiškai optimalaus bendro modernizavimo varianto. Investicinius sprendinius pagrįsti kompleksiniu vertinimu, apimančiu technologijų įrengimo ir eksploatavimo sąnaudas, energijos išteklių kainas ir jų kitimo prognozes, užtikrinant mažiausiomis sąnaudomis pagrįstą šilumos kainą vartotojams.

4.5. CŠT zonose savivaldybės valdomų (kontroliuojamų) viešųjų pastatų ir biudžetinių įstaigų pastatų aprūpinimas šiluma planuojamas iš centralizuoto šilumos

tiekimo sistemos, taikant teisės aktuose numatytas išimtis. Gretimose teritorijose (už CŠT zonų ribų) statant naujus ar atnaujinant (rekonstruojant/modernizuojant) esamus savivaldybės valdomų (kontroliuojamų) viešųjų pastatų ir biudžetinių įstaigų pastatus, privalomai įvertinama alternatyvių energijos tiekimo sprendinių techninė ir ekonominė pagrįsta analizė, įskaitant galimybę šilumą ir (ar) vėsumą tiekti iš esamų centralizuoto šilumos ir (ar) vėsumos tiekimo sistemų. Konkrečių objektų lygiu savivaldybė inicijuoja prijungimo prie CŠT galimybių vertinimą ir kreipiasi į šilumos tiekėją dėl prijungimo sąlygų/išvados; šilumos tiekėjas pateikia reikalingą informaciją ir (ar) prijungimo sąlygas. Kai prijungimas yra techniškai įgyvendinamas, ekonomiškai pagrįstas ir neprieštarauja teritorijoje taikomiems apribojimams, pastatai planuojami prijungti prie CŠT; kai neprijungiama – numatomi vietiniai, prioritetiškai AEI pagrindu veikiančios šilumos (ir, jei taikoma, vėsumos) gamybos sprendiniai.

5. Plano sprendinių įgyvendinimas

5.1. Vadovaujantis LR šilumos ūkio įstatymo 8 straipsniu, Planas atnaujinamas ne rečiau kaip kas 10 metų, atsižvelgiant į šilumos ūkio plėtros priemones, tikslus ir uždavinius, taip pat šilumos gamybos ir perdavimo technologijų raidą, konkurencinę aplinką, šilumos gamybos kainų tendencijas, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus reikšmingus veiksnius. Planas privalo būti atnaujintas ne vėliau kaip per 15 mėnesių nuo šilumos ūkio plėtros priemonių patvirtinimo ar jų pakeitimų įsigaliojimo ir atitikti LR šilumos ūkio įstatymo 1 straipsnyje nurodytus tikslus ir uždavinius.

5.2. Vadovaujantis LR šilumos ūkio įstatymo 8¹ straipsniu, šilumos ūkio specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas finansuojamas iš įvairių šaltinių. Šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros priemonėms įgyvendinti numatoma naudoti Europos Sąjungos fondų lėšas, valstybės ir savivaldybės biudžetų asignavimus, šilumos tiekėjų bei kitų fizinių ir juridinių asmenų lėšas, taip pat kitas teisės aktų nustatyta tvarka gaunamas lėšas.

Įgyvendinant šio Plano sprendinius, turi būti pasinaudojama aktualiomis nacionalinėmis ir ES paramos programomis, skirtomis energetikos ir klimato kaitos švelninimo tikslams. Tarp pagrindinių finansavimo šaltinių identifikuojami ES struktūriniai fondai, administruojami Inovacijų agentūros ir APVA, Klimato kaitos programos lėšos, taip pat ILTE valdomos investicijų skatinimo priemonės. Atsižvelgiant į priemonių pobūdį, būtina užtikrinti savivaldybės biudžeto ir šilumos tiekėjų lėšų indėlį.

Savivaldybė ir (ar) šilumos tiekėjai privalo užtikrinti trūkstamą bendro finansavimo dalį, reikalingą Plano sprendiniams įgyvendinti. Konkrečios šilumos gamybos šaltinių modernizavimo, šilumos tiekimo tinklų plėtros ir atnaujinimo priemonės turi būti detalizuojamos šilumos tiekėjų rengiamuose investicijų planuose, suderintuose su šio Plano sprendiniais ir galiojančių finansavimo programų reikalavimais.

Finansavimo šaltiniai ir jų derinimo būdai turi būti parenkami atsižvelgiant į planuojamų priemonių ekonominį pagrįstumą, įgyvendinimo prioritetus ir techninį pasirėngimą. Prioritetas teikiamas priemonėms, kurios padeda didinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą, energijos vartojimo efektyvumą, šilumos tiekimo patikimumą ir paslaugų kokybę bei mažina poveikį aplinkos oro kokybei.

5.3. Vadovaujantis LR šilumos ūkio įstatymo 8² straipsniu, šilumos tiekėjas, siekdamas įgyvendinti šilumos ūkio specialiojo plano tikslus ir priemones, parengia dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planą ir teikia jį tvirtinti savivaldybės institucijai. Šilumos ūkio plėtros investicijų planas periodiškai atnaujinamas, užtikrinant, kad centralizuoto šilumos tiekimo sistema būtų laikoma efektyvia LR šilumos ūkio įstatymo 8³ straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais terminais, bet ne rečiau kaip kas 3 metus ir iki einamųjų metų spalio 1 dienos teikiamas savivaldybės institucijai tvirtinti.

5.4. Taikant energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principą, rekomenduojame parengti kvartalinės renovacijos investicinius planus, teikiant pirmenybę centralizuotai šiluma aprūpinamiems kvartalams.

5.5. Rengiant ar atnaujinant dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planus būtina juos derinti su kvartalinės renovacijos investiciniais planais, arba daugiabučių

gyvenamųjų namų ir viešosios paskirties pastatų, esančių CŠT zonose arba netoli jų, renovavimo planais.

5.6. Vadovaujantis LR statybos įstatymu ir LR teritorijų planavimo įstatymu, šio specialiojo plano sprendiniai yra privalomi ir įgyvendinami išduodant statybą leidžiančius dokumentus (toliau – SLD). Savivaldybės darbuotojas, išduodamas SLD, privalo užtikrinti, kad šilumos reglamente numatyti vertinimai būtų įtraukti į pateiktus pastato Projektinius pasiūlymus ir kad statytojo deklaruojamas teritorijų planavimo dokumentų atitikimas apimtų ir šio Plano sprendiniais nustatyto šilumos reglamento atitikimą.

5.7. Vadovaujantis LR aplinkos oro apsaugos įstatymu, šilumos reglamentas turi būti sugriežtinamas, jeigu pagal LR aplinkos monitoringo įstatymą vykdomo aplinkos oro monitoringo duomenys rodo, kad savivaldybės teritorijoje ar jos dalyje viršytas Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomenduojamas aplinkos oro užterštumo lygis. Vadovaujantis LR aplinkos oro apsaugos įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi, savivaldybės taryba tokiu atveju privalo numatyti papildomas aplinkos oro kokybės valdymo priemones savivaldybės strateginiuose plėtros ir (ar) veiklos planuose.

Papildomos priemonės gali apimti apribojimus šilumos gamybai naudojamu kuro rūšims ir (ar) šilumos gamybos įrenginių eksploatacijai tose teritorijose, kuriose nustatytas padidintas oro taršos lygis ar jautrus gyventojų sveikatos kontekstas. Tarp galimų priemonių – draudimas naudoti kietąjį kurą individualiose katilinėse, įpareigojimas naudoti tik netaršias šilumos gamybos technologijas arba privalomas prijungimas prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemų.

5.8. Siekiant įgyvendinti šilumos reglamente numatytas aplinkos oro kokybės valdymo nuostatas ir užtikrinti atitiktį LR aplinkos oro apsaugos įstatymo 4 straipsnio 3 daliai dėl Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomenduojamų užterštumo lygių laikymosi, savivaldybė turi užtikrinti, kad būtų vykdomas pakankamai išsamus, teritoriniu ir laikiniu požiūriu reprezentatyvus oro monitoringo duomenų surinkimas bei jų apibendrinimas. Savivaldybės parengtoje aplinkos monitoringo ataskaitoje turi būti pateikiamas aiškus atskirų teritorijų oro kokybės įvertinimas, siekiant identifikuoti vietas, kuriose būtina taikyti papildomas šilumos gamybai naudojamu kuro reguliavimo priemones pagal Aplinkos oro apsaugos įstatymą.

5.9. Rekomenduojama savivaldybės strateginiuose dokumentuose numatyti gyventojų informavimo priemones apie galimus teisinius ribojimus, siekiant skatinti atsisakyti kietojo iškastinio kuro naudojimo individualiuose šildymo įrenginiuose, ypač tankiau apgyvendintose teritorijose.

6. Bendrieji reikalavimai planuojant, projektuojant ir statant šilumos gamybos ir tiekimo inžinerinės infrastruktūros statinius

Rengiant šilumos gamybos ir tiekimo inžinerinės infrastruktūros teritorijų planavimo dokumentus, atsižvelgiant į šių dokumentų rengimo lygmenį, mastelį ir tikslus, ir (ar) statinių projektus, taikyti šiuos reikalavimus:

6.1. Inžinerinių tinklų koridoriai, prijungimo sąlygos ir derinimas

Numatyti inžinerinių tinklų koridorius statinių prijungimui prie esamų inžinerinių tinklų, o rengiant techninį projektą – gauti prisijungimo prie inžinerinių tinklų sąlygas. Išlaikyti vertikalius ir horizontalius atstumus nuo esamų inžinerinių statinių. Esant būtinybei, numatyti trukdančių statybai veikiančių inžinerinių tinklų iškėlimą.

Parengtus teritorijų planavimo dokumentų sprendinius ir (ar) statinių projektinius sprendinius rekomenduojama teikti išankstinei peržiūrai inžinerinių tinklų ir infrastruktūros valdytojams (elektros, dujų, ryšių, vandens, susisiekimo), siekiant užtikrinti sprendinių suderinamumą ir išvengti techninių bei teisinių kolizijų vėlesniuose etapuose.

6.2. Inžinerinių tinklų susikirtimai ir derinimo procedūros

Šilumos ūkio infrastruktūros statinių susikirtimai (prasilenkimai) bei gretimybė su inžineriniais tinklais turi būti sprendžiami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) statybos projektuose. Iki teritorijų planavimo dokumentų rengimo pradžios būtina kreiptis į inžinerinius tinklus eksploatuojančią įmonę dėl planavimo sąlygų išdavimo. Prieš pradėdant rengti statinių projektus ir (ar) kitą projektinę dokumentaciją, rekomenduojama kreiptis į inžinerinius tinklus eksploatuojančią įmonę dėl techninių reikalavimų projektavimui išdavimo.

6.3. Elektros ir dujų tinklų apsaugos zonos

Įvertinti esamas ir suplanuotas elektros perdavimo linijas bei jų apsaugos zonas. Įvertinti skirstomųjų elektros ir dujų tinklų apsaugos zonas, laikytis nustatytų atstumų ir numatyti galimus tinklų iškėlimus.

Jeigu planuojami ar projektuojami statiniai ar teritorijos patenka į esamų elektros tinklų apsaugos zonas, būtina vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis. Elektros tinklų apsaugos zonų dydis nustatomas vadovaujantis šio įstatymo 24 straipsniu, o elektros tinklų apsaugos zonose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos – draudžiamos veiklos ir veikloms taikomi ribojimai – nurodomi šio įstatymo 25 straipsnyje. Taip pat būtina vadovautis Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėmis, patvirtintomis Energetikos ministro 2011-12-20 įsakymu Nr. 1-309, ir Elektros tinklų apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93.

6.4. Elektroninių ryšių infrastruktūra

Įvertinti esamus elektroninių ryšių tinklus, nustatyti jų apsaugos zonas ir užtikrinti ryšių infrastruktūros apsaugą. Užtikrinti RAIN tinklo apsaugą ir privažiavimus eksploatavimui.

Projektuojant statinių ir inžinerinių tinklų statybos darbus, numatyti apsaugines zonas dėl esamų požeminių ryšių komunikacijų išsaugojimo (perkėlimo) ir trasas dėl naujų komunikacijų nuo artimiausio ryšių šulinio į būsimuosius objektus paklojimo.

6.5. Vandentiekio ir nuotekų tinklai

Į planuojamą teritoriją patenkantiems vandentiekio, buitinių ir lietaus nuotekų tinklų naudojimui užtikrinti vadovautis LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, bei nesant nustatytiems servitutams apsaugų zonos riboje - patvirtinti. Numatyti normatyvinius atstumus iki vandentiekio, nuotekų ir kitų inžinerinių tinklų.

6.6. Magistralinių dujotiekių apsauga

Įvertinti magistralinių dujotiekių, jų vietovės klasių teritorijų ir apsaugos zonų išsidėstymą. Šakių rajono savivaldybėje nutiesti magistraliniai dujotiekiai ir teritorijos po 200 m į abi puses nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies, besitęsiančios per visą jo ilgį, ir 200 m nuo kraštinio vamzdyno taško priskiriamos pirmajai vietovės klasei. Šio Plano sprendiniais numatoma centralizuoto šilumos tiekimo infrastruktūros plėtra į magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijas nepatenka.

Tais atvejais, kai žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ar statinių projektais būtų sprendžiami šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statinių ir susijusios infrastruktūros susikirtimai, prasilenkimai ar gretimybė su magistraliniu dujotiekiu ar jo infrastruktūra, turi būti vadovaujama Lietuvos Respublikos specialiuoju žemės naudojimo sąlygų įstatymu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu ir Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių reikalavimais. Sprendiniai turi būti derinami su magistralinį dujotiekį eksploatuojančia įmone.

6.7. Susisiekimo infrastruktūra

6.7.1. Planuojant ir projektuojant šilumos perdavimo tinklus šalia valstybinės reikšmės kelių, būtina vadovautis Kelių įstatymo nuostatomis, kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ ir Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrųjų taisyklių BT ITK 09 reikalavimais. Gatvių raudonųjų linijų dydžiai bei kiti techniniai parametrai nustatyti statybos techniniame reglamente STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“.

Numatomi nauji statiniai ir įrenginiai turi būti planuojami ir projektuojami vadovaujantis Pritarimo projektui ar numatomi veiksmai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353.

Pagal Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrųjų taisyklių BT ITK 09 (toliau – Taisyklės) 54 punktą, jeigu teritorijų planavimo dokumentų rengimo metu, o jeigu jie nerengiami – techninio projekto rengimo metu, paaiškėja, kad, laikantis šių taisyklių nuostatų, inžineriniai tinklai neišvengiamai patenka į kelio juostos zoną, tarp kelio valdytojo ir inžinerinių tinklų savininko turi būti sudaroma sutartis. Pagal Taisyklių 56 punktą, inžinerinių tinklų savininkas ar valdytojas kelio juosta naudojami tik pagal sutartyje numatytas sąlygas ir jokių teisių (nuosavybės ar valdymo) į kelio juostą ar jos dalį neįgyja.

Šakių rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimas. Sprendiniai

---

Planuojant teritorijas, įvertinti ir atsižvelgti į Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonas bei jose taikomus draudimus ir apribojimus, nustatytus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu.

Šalia geležinkelio neplanuoti objektų, kurie apsunkintų geležinkelio ar jo infrastruktūros objektų veiklą.

Neplanuoti inžinerinių tinklų geležinkelių sklypuose bei Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose lygiagrečiai geležinkelio keliams, o būtinus geležinkelio kelių kirtimus planuoti kuo statesniu kampu, norminiuose aktuose nustatytais atstumais nuo geležinkelio infrastruktūros objektų.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje nustatytu reglamentavimu, Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar susisiekimo ministro nustatyta tvarka, privalomas geležinkelių infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimas (derinimas) projektui ar numatomi veikalai.

Planuojant šilumos ūkio inžinerinę infrastruktūrą, užtikrinti, kad sprendiniai neapribotų valstybinės reikšmės vidaus vandens kelių ir su jais susijusios infrastruktūros (prieklaukų, krantinių) naudojimo ir priežiūros. Inžinerinių tinklų kirtimai su vidaus vandens keliais turi būti sprendžiami techniniuose projektuose, užtikrinant saugų įgilinimą ir suderinimą su atsakingomis institucijomis.

6.8. Priešgaisrinė sauga

Vadovautis Gaisrinės saugos normų teritorijų planavimo dokumentams rengti reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-995/1-312.

6.9. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos ir apsaugos zonos

Numatyti šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statinių ir (ar) teritorijų apsaugos zonas, nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas. Nustatant specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu.

6.10. Vandenviečių apsaugos zonos

Teritorijoms, patenkančioms į vandenviečių apsaugos zonas, taikomi Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 106 straipsnio reikalavimai. Vandenviečių griežto režimo juostoje draudžiama bet kokia veikla, tiesiogiai nesusijusi su požeminio vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.

6.11. Naudingųjų iškasenų telkiniai ir kasybos teritorijos

Rengiant šilumos gamybos ir tiekimo inžinerinės infrastruktūros teritorijų planavimo dokumentus ir (ar) statinių projektus, privaloma įvertinti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 109 straipsnio nuostatas. Jose numatyta, kad aprobuotų atviru kasybos būdu (nuo žemės paviršiaus karjeriais) išgaunamų žemės gelmių išteklių telkiniuose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, pagal kurias

draudžiama statyti statinius, įrengti įrenginius, tiesti inžinerinius tinklus, išskyrus statinius, įrenginius ar inžinerinius tinklus, skirtus šių telkinių eksploatavimui.

6.12. Miško žemė ir miškų apsauga

Vadovautis miškų apsaugos ir miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis reikalavimais, įskaitant Miškų įstatymo 11 straipsnio nuostatas.

6.13. Saugomos teritorijos

Planuojant, projektuojant, rekonstruojant ir statant šilumos gamybos ir tiekimo inžinerinės infrastruktūros statinius saugomose teritorijose, jų apsaugos zonose, gamtos paveldo objektų teritorijose ir kitose teritorijose, kurioms taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, konkrečios saugomos teritorijos nuostatais, apsaugos reglamentais, tvarkymo planais ir kitais tai teritorijai taikomais teisės aktais.

Šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros plėtra saugomose gamtinėse teritorijose planuojama tik tais atvejais, kai ji leidžiama pagal konkrečiai teritorijai taikomą teisinį režimą, nėra draudžiama specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir gali būti įgyvendinama nedarant neleistino neigiamo poveikio saugomoms gamtos vertybėms, kraštovaizdžiui, reljefui, hidrografiniam tinklui ir buveinėms.

Gamtos paveldo objektų teritorijose šilumos ūkio inžinerinė infrastruktūra neplanuojama, jeigu tokie darbai ar statyba patenka į Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytus draudimus.

Esamos šilumos ūkio infrastruktūros eksploatavimas, remontas, rekonstravimas ar modernizavimas saugomose gamtinėse teritorijose galimas tik tiek, kiek tokia veikla neprieštarauja konkrečiai teritorijai nustatytam apsaugos režimui ir yra vykdoma pagal išduotus specialiuosius saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus, kai jų išdavimas teisės aktuose numatytas.

6.14. Kultūros paveldo teritorijos ir archeologinis paveldas

Planuojant, projektuojant, rekonstruojant ir statant šilumos ūkio inžinerinę infrastruktūrą kultūros paveldo objektų, kultūros paveldo vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“ ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonose šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statiniai ir inžineriniai tinklai planuojami tik laikantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir tik tais atvejais, kai tokia veikla nedaro žalos kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingosioms savybėms.

Jeigu šilumos ūkio infrastruktūros plėtra planuojama kultūros paveldo objektų teritorijose, jų apsaugos zonose ar saugomose teritorijose, projektavimo ir statybos metu turi būti gauti ir įgyvendinti specialieji paveldosaugos reikalavimai ir (ar) specialieji

saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimai, kai tokių reikalavimų išdavimą numato Statybos įstatymas.

Urbanistinėse vietovėse, dvarų sodybų teritorijose ir kituose kultūros paveldo objektuose, kurių vertingųjų savybių pobūdis yra archeologinis, šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros plėtra galima tik numatant archeologinių tyrimų atlikimą teisės aktų nustatyta tvarka, kai planuojami žemės judinimo darbai.

6.15. Inžinerinės geologinės ir ekogeologinės sąlygos

Taikyti geologinės informacijos naudojimo, ekogeologinių sąlygų ir taršos jautrumo vertinimo rekomendacijas.

Šakių rajono teritorijoje yra inventorizuotas 261 potencialus geologinės aplinkos taršos židinytis, kurio apylinkėse galima grunto ir/ar požeminio vandens tarša ir turi būti taikomi Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-04-30 įsakymu Nr. D1-230.

Rekomenduojama planuojamoje teritorijoje įvertinti inžinerines geologines sąlygas.

6.16. Paviršinių vandens telkinių apsauga ir potvynių rizikos teritorijos

Teritorijose, patenkančiose į paviršinių vandens telkinių apsaugos zonas, pakrančių apsaugos juostas ar potvynių grėsmės ir rizikos teritorijas, vadovautis galiojančiais paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo bei potvynių rizikos valdymo teisės aktais. Inžineriniai sprendiniai turi neužkirsti kelio natūraliems hidrologiniams procesams ir vandens telkinių eksploatavimui.

Projektuojant šilumos ūkio inžinerinę infrastruktūrą, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių valstybės kadastro duomenimis, įvertinti paviršinių vandens telkinių apsaugos juostas ir zonas, taip pat nustatytas potvynių grėsmės ir rizikos teritorijas. Inžinerinės infrastruktūros sprendiniai turi būti parenkami taip, kad nebūtų didinama paviršinių vandenų taršos rizika, trikdomas natūralus vandens nuotėkis ar bloginama vandens telkinių būklė.

Teritorijose, kuriose pagal potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapius nustatyta potvynių tikimybė, inžinerinės infrastruktūros sprendiniai turi būti pagrindžiami įvertinant užliejimo riziką ir numatant technines bei planavimo priemones šiai rizikai išvengti arba sumažinti.

6.17. Poveikio aplinkai vertinimo procedūrų taikymas

Rengiant šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros objektų statybos projektus ir kitus statybą ar veiklą pagrindžiančius dokumentus, turi būti įvertinta, ar planuojamai ūkinei veiklai taikomos Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytos poveikio aplinkai vertinimo ar atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros.

6.18. Aplinkos oro apsauga ir triukšmo valdymas

Rengiant katilinių modernizavimo dokumentus, būtina vadovautis Aplinkos oro apsaugos įstatymu ir kitais oro kokybės reguliavimo teisės aktais. Taip pat būtina įvertinti planuojamos veiklos poveikį triukšmui, oro taršai ir kitiems aplinkos veiksniams.

6.19. Visuomenės sveikatos sauga

Planuojant šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statinius, įvertinti galimus visuomenės sveikatos rizikos veiksnius (oro taršą, triukšmą, kvapus) ir užtikrinti atitiktį Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, higienos normų bei kitų visuomenės sveikatą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams. Nustačius normuojamų dydžių viršijimus, numatyti taršos mažinimo ir poveikio valdymo priemonės.

6.20. Gamtinis karkasas ir ekologiškai jautrios teritorijos

Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir statybos projektus, turi būti įvertinama planuojamos infrastruktūros padėtis gamtinio karkaso, migracijos koridorių ir kitų ekologiškai jautrių teritorijų atžvilgiu, o sprendiniai parenkami taip, kad nebūtų bloginamas jų ekologinis vientisumas. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas Gelgaudiškio miesto teritorijai, kuri pagal SPAV atrankos metu atliktą analizę yra arti ekologiškai jautrių teritorijų.

6.21. Natura 2000 ir kitų saugomų teritorijų aplinka

Projektuojant šilumos ūkio inžinerinę infrastruktūrą teritorijose, esančiose arti Natura 2000 ar kitų saugomų teritorijų, sprendiniai turi būti parenkami taip, kad nebūtų didinamas poveikis saugomoms buveinėms, rūšims, vandens režimui, oro kokybei ar triukšmo aplinkai.

6.22. Kraštovaizdžio ir vizualinio poveikio mažinimas

Planuojant, rekonstruojant ar projektuojant katilines, turi būti įvertinamas jų galimas poveikis kraštovaizdžiui ir vizualinei aplinkos kokybei, atsižvelgiant į statinių architektūrinę išraišką, matomumą iš pagrindinių apžvalgos taškų ir aplinkos sutvarkymo sprendinius. Katilinių architektūriniai, tūriniai ir fasadų sprendiniai turi būti derinami prie aplinkos charakterio, vengiant vizualiai dominuojančių, agresyvių ar su aplinka nederančių sprendinių. Esant poreikiui, turi būti numatomos kraštovaizdžio ir vizualinio poveikio mažinimo priemonės, įskaitant želdinių formavimą, ekranavimą, neutralių spalvinių sprendinių taikymą ir kitus aplinkos integraciją gerinančius sprendinius.

6.23. Kiti reikalavimai

Vadovautis kitų galiojančių normatyvinių dokumentų ir teisės aktų reikalavimais.

7. Grafinė dalis

Brėžinio Nr.	Planuojama teritorijos dalis	Mastelis
1	Šakių miestas	1:5000
2	Gelgaudiškio miestas	1:5000